

Amfion 7

Antikvarisk medverkan vid byte av plåttak på gårdshuset

Amfion 7, Borgholms socken, Borgholms kommun, Kalmar län, Öland

Ulrika Haraldsson

Kalmar läns museum
Byggnadsantikvarisk rapport 2017

Kalmar läns museums bebyggelseenhet

Kalmar läns museums bebyggelseenhet utför antikvarisk medverkan vid förändringar och renoveringar av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse/ bebyggelsemiljöer. Flera medarbetare är också certifierade som sakkunnig kontrollant av kulturvärden enligt Plan- och bygglagen.

Kalmar läns museum kan även erbjuda expertis inom exempelvis land- och marinarkologi, konservering och kulturmiljöpedagogik.

www.kalmarlansmuseum.se

Antikvarisk medverkan – vad är det?

Alla kyrkor och kyrkogårdar tillhörande svenska kyrkan byggda före 1940 är skyddade enligt Kulturmiljölagen. Denna lag används också för att skydda vissa andra byggnader, så kallade byggnadsminnen. I Kalmar län handlar det om ca 135 byggnader, bebyggelsemiljöer, parker etc. När en sådan skyddad miljö ska förändras krävs ett särskilt tillståndsbeslut från länsstyrelsen, som får ställa villkor om hur åtgärderna ska utföras. Samma sak gäller när länsstyrelsen fattar beslut om så kallade byggnadsvårdsbidrag till olika kulturhistoriskt värdefulla miljöer eller byggnader runt om i länet.

För att åtgärderna ska genomföras enligt länsstyrelsens beslut, med antikvariskt perspektiv och traditionella metoder och material "som innebär minsta möjliga skada" på byggnaden eller bebyggelsemiljön ska arbetet följas av antikvarisk expertis, den antikvariske medverkande. Denne ska vara fastighetsägaren och hantverkarna behjälplig med goda råd, följa och dokumentera arbetet samt redovisa genomförda åtgärder i en rapport.

Amfion 7

Antikvarisk medverkan vid byte av plåttak på gårdshuset

Amfion 7, Borgholms socken, Borgholms kommun, Kalmar län, Öland

Författare	Bebyggelseantikvarie Ulrika Haraldsson (UH)
Foto	Författaren där inte annat anges
Granskad av	Antikvarie Magdalena Jonsson
Layout	Stefan Siverud
Diarienummer	Kalmar läns museum: 31-467-16 Länsstyrelsen Kalmar län: 432-7434-16
Utgivare	Kalmar läns museum 2017
Kartor	Publicerade i enlighet med tillstånd 507-1417-10 från Lantmäteriverket.
Utförd av	Kalmar läns museum, Bebyggelseenheten
Kontaktperson	Liselotte Jumme
Beställare	CIBSON Kommanditbolag, Box 131, 387 22 Borgholm
Kontaktperson	Jörgen Petersson (JP)
Hantverkare	FR Bygger AB, Fredrik Oskarsson (FO)
Renoveringsperiod	Vintern/våren 2016–17
Fältbesök skedde	20161121 UH, JP, FO 20170508 UH, JP, FO
Slutbesiktigande	Utförs av Länsstyrelsen
Övriga handlingar och digitala fotografier	Förvaras i Kalmar läns museums topografiska arkiv.

Karta över Kalmar län med platsen markerad.

Kort om den aktuella byggnaden

Amfion 7 förklarades för byggnadsminne 1985.

Bostadshuset uppfördes vid 1830-talets slut och inköptes 1859 till boställe för rektorn vid stadens då nyinrättade elementarläroverk. Byggnaden ligger representativt vid stadens torg och är uppförd i s.k. ”Borgholmsstil”, med hög sockelvåning i kalksten. I bottenvåningen fanns köks- och ekonomiutrymmen och i den övre våningen, med

närmast sexdelad planlösning, själva bostadsdelen. Vid ingången mot gården ersattes den ursprungliga fritrappan omkring 1900 med en glasad veranda.

Gårdshuset mot söder uppfördes omkring 1930. Det nu aktuella gårdshuset väster om bostadshuset är tillbyggt mot öster med en ny gårdsfasad kring år 1992.

Tak före byte.

Utförda åtgärder

Den antikvariska medverkan har skett i samband med tillståndsgivning för aktuella åtgärder enligt Kulturminneslagen. Tillstånd utfärdat av Länsstyrelsen Kalmar län.

Uthuslängans upphöjda tak

Tillstånd före renovering

Urblekt, svart trapetskorrugerad plåttäckning i dåligt skick med läckage. Plåttäckningen var inte i hela längder utan lagd med skivor, skarvade mitt på taket. Undertak saknades. Sidopartierna på takdelen hade gulmålad träpanel med tryckimpregnerat virke i dåligt skick. Avvattning i dåligt skick.

Vidtagna åtgärder

Befintligt plåttak revs. Nytt undertak med råspont av furu 22/95 mm byggdes på takstolarna. Ny Matak takpapp ypp 2200 monterades. Ny läkt 25/50 mm och bärläkt 28/70 mm i furu monterades. Ny svart trapetskorrugerad plåttäckning Plannja

20-75 i hela längder monterades med skruv. Nya svarta anslutningsplåtar i bakkant över krön samt vita stormlister och vindskivor i plåt monterades. Ny vit hängränna med ett stuprör monterades. Det södra sidopartiets panel revs och ersattes med friskt virke i furu som gulmåldes.

Kommentarer

Länsstyrelsen har informerats om arbetet med takdelens sidopanel 20161125. Den nya panelen är målad i samma gula kulör som den tidigare panelen var målad i. Den tidigare panelens gula färg var väldigt urblekt och upplevdes därför som ljusare än dagens gula kulör. Eftersom solljuset var stark vid fototillfället så ser kulören på före-fotona ljusare ut än vad den var.

Takdelens sidopanel före åtgärd.

Tak före byte.

Tak efter åtgärd.

Tak och panel efter åtgärd.

Tak efter åtgärd.

Tak efter åtgärd.

Sändlista

Länsstyrelsen i Kalmar län, 391 86 Kalmar, 3 exemplar och digitalt
CIBSON Kommanditbolag, Jörgen Petersson, Box 131, 387 22 Borgholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm, 2 ex

Adress Box 104,
S-392 21 Kalmar

Telefon 0480-45 13 00

E-post info@kalmarlansmuseum.se
Webb kalmarlansmuseum.se

